

I. megoldás. Tegyük fel, hogy a kérdéses rendszer létezik és jelöljük alapszámát (bázisát) b -vel. Ekkor

$$(1) \quad \frac{5b^2 + 7b + 2}{2b^2 + 7b + 5} = q,$$

ahol q természetes szám. A felhasznált 7-es számjegy miatt nyilvánvalóan $b \geq 8$. A két kifejezés egymáshoz hasonlóan szorzattá alakítható, ennek alapján

$$q = \frac{(5b+2)(b+1)}{(2b+5)(b+1)} = \frac{5b+2}{2b+5} = 2 + \frac{b-8}{2b+5}.$$

Itt az utolsó alakbeli tört kifejezés értéke egész és nem negatív, mert a számláló nem negatív, a nevező pedig pozitív. De nem lehet az értéke pozitív egész szám sem, hiszen a nevező a megengedett b értékekre nagyobb a számlálónál:

$$(2b+5) - (b-8) = b+13 \geq 21 > 0.$$

Ezért a tört értéke csak 0 lehet, és ebből $b = 8$, $q = 2$. (Valóban, $^8)275 = ^{10})189$, $^8)572 = ^{10})378 = 2 \cdot ^{10})189$.)

Berkó András (Szeged, Radnóti M. Gimn., II. o. t.)

Meződi Judit (Kaposvár, Munkácsy M. Gimn., II. o. t.)

II. megoldás. Az (1) összefüggésből a következő másodfokú egyenlet adódik b -re

$$(2) \quad (5-2q)b^2 + 7(1-q)b + (2-5q) = 0,$$

ahol q -nak olyan természetes számot kell választanunk, hogy az egyenletnek legyen 7-nél nagyobb egész gyöke. (2)-ből

$$b = \frac{-7+7q \pm \sqrt{49(1-q)^2 - 4(5-2q)(2-5q)}}{2(5-2q)} = \frac{-7+7q \pm \sqrt{9q^2 + 18q + 9}}{2(5-2q)} = \begin{cases} \frac{5q-2}{5-2q} \\ -1 \end{cases}$$

Olyan q -t kell tehát választanunk, amelyre

$$\frac{5q-2}{5-2q} \geq 8, \quad \frac{5q-2}{5-2q} - 8 = \frac{21(q-2)}{5-2q} \geq 0.$$

Itt a számláló $q < 2$ -re negatív, $q \geq 2$ -re nem negatív, a nevező $q < 5/2$ -re pozitív, $q > 5/2$ -re negatív. Így a tört $2 \leq q < 5/2$ -re van értelmezve és nem negatív, tehát egyedül a $q = 2$ egészre teljesül a feltétel. Ekkor az alapszámra a $b = 8$ érték adódik.